

Zarządzenie Nr 4/2024

**Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśniewie
z dnia 1 lipca 2024 r.**

w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wiśniewie

Na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 2 i art. 22 b i art. 22 c ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560) zarządzam, co następuje:

§1

Wprowadzam Standardy Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wiśniewie, stanowiące załącznik do niniejszego Zarządzenia.

§2

Każdy pracownik i współpracownik jest zobowiązany do zapoznania się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wiśniewie.

§3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
/-/ Anetta Roszkowska

Standardy Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wiśniewie

Preambula i założenia

Działanie dla zapewnienia dobrostanu Małoletniego stanowi podstawowy wyznacznik dla Pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśniewie. W tym celu kadra traktuje wszystkich Małoletnich z szacunkiem, a stosowanie jakiejkolwiek formy przemocy jest wykluczone.

Kadra Ośrodka podejmuje działania w interesie Małoletnich, stosując przepisy obowiązującego prawa, przepisy wewnętrzne oraz zasady współżycia społecznego.

W opracowaniu i stosowaniu niniejszych „Standardów ochrony małoletnich”, zwanych dalej Standardami kierowano się poniższymi założeniami:

- W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wiśniewie zwanym dalej Ośrodkiem lub GOPS nie świadczą pracy osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich,
- Działania podejmowane w Ośrodku nie mogą naruszać przepisów prawa określonych w Statucie, praw dziecka, praw człowieka ani innych przepisów powszechnie obowiązującego prawa, w tym bezpieczeństwa danych osobowych,
- Kadra GOPS potrafi prawidłowo zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni doznaje przemocy rówieśniczej lub przemocy domowej,
- Małoletni podopieczni znają swoje prawa i wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych i czynią w ten sposób,
- Procedury przewidziane na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia Małoletnich są opracowane w sposób zapewniający im skuteczną ochronę,
- Interwencje podejmowane w ramach ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane oraz monitorowane i poddawane okresowej weryfikacji przy udziale wszystkich zainteresowanych podmiotów.

ROZDZIAŁ I GŁÓWNE POJĘCIA I RAMY PRAWNE

§ 1

1. Ilekroć w niniejszym dokumencie Standardów Ochrony Małoletnich, zwanych dalej Standardami jest mowa o:

- 1) **Kierownika** – należy przez to rozumieć Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśniewie,
- 2) **Ośrodka lub GOPS** należy przez to rozumieć Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśniewie,
- 3) **Pracownika** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę w Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśniewie,
- 4) **Współpracownika** - należy przez to rozumieć osobę wykonującą zadania powierzone przez GOPS na podstawie umowy cywilnoprawnej, jak również wolontariusza, stażystę lub praktykanta – pracującego z rodzinami bądź z Małotnim/i.
- 5) **osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Kierownika pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów,
- 6) **Personelu** - należy przez to rozumieć łącznie Pracowników i Współpracowników wykonujących zadania w Ośrodku,
- 7) **Małotnim** – należy przez to rozumieć osobę poniżej 18 roku życia,
- 8) **Rodzicu** - należy przez to rozumieć również opiekuna prawnego oraz osobę/organ sprawujące pieczę zastępczą nad Małotnim,
- 9) **Dane osobowe Małotniego** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację Małotniego zgodnie z zasadami RODO,
- 10) **Przemocy domowej** – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą,
- 11) **Krzywdzeniu Małotniego** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę Małotniego przez jakąkolwiek osobę, w tym Pracownika i Współpracownika lub zagrożenie dobra małotniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
 - a) **przemoc fizyczna** – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała; skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne; przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu,
 - b) **przemoc emocjonalna** – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małotniego, nieustanna krytyka, wciąganie małotniego w konflikt osób dorosłych manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małotniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
 - c) **przemoc seksualna** – to angażowanie Małotniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą,

wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. współżycie z Małoletnim, inne czynności seksualne) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie Małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),

- d) **przemoc ekonomiczna** – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju Małoletniego, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych Rodzicom; jest to jedna z form zaniedbania,
 - e) **zaniedbywanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych Małoletniego przez Rodzica, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.
2. Niniejsze Standardy opracowano i wdrożono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 2 i art. 22b-22c Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
3. Niniejsze Standardy należy stosować z uwzględnieniem w szczególności następujących aktów prawnych:
- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
 - 2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE,
 - 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
 - 4) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
 - 5) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - 6) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - 7) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
 - 8) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
 - 9) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
 - 10) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny,
 - 11) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
 - 12) Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego,
 - 13) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego,
 - 14) Konwencja o prawach dziecka,
 - 15) Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych,
 - 16) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

ROZDZIAŁ II

ZASADY REKRUTACJI PERSONELU

§ 2

1. GOPS prowadzi weryfikację kwalifikacji i nastawienia do osób małoletnich ze strony kandydata na stanowisko związane w szczególności z: wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem i opieką nad osobami małoletnimi na:

- 1) pracownika,
 - 2) współpracownika na podstawie umowy cywilnoprawnej,
 - 3) wolontariusza, stażysty, praktykanta.
2. Ośrodek przestrzega zasad rekrutacji obowiązujących zgodnie z Ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, w tym:
- 1) przed zawarciem umowy sprawdza kandydata w Rejestrze Sprawców Przepływstw na Tle Seksualnym (rejestr z dostępem ograniczonym). Sprawdzenie w rejestrze sprawców dokumentuje się wydrukiem informacji zwrotnej wygenerowanej z Rejestru. Figurowanie w Rejestrze wyklucza możliwość zatrudnienia kandydata.
 - 2) pracodawca jest zobowiązany wymagać od Pracownika lub Współpracownika przed dopuszczeniem do wykonywania czynności z Małoletnimi w Ośrodku, zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności,
3. Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie przedkłada pracodawcy:
- 1) informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów,
 - 2) pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa,
 - 3) jeżeli mieszkał w innych państwach w ciągu 20 lat niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
3. Dopuszczalne jest przedłożenie przez kandydata, pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenia, że prawo danego państwa nie przewiduje wydawania informacji o niekaralności lub nie prowadzi rejestru karnego oraz oświadczenia, że nie był w tym państwie prawomocnie skazany.
4. Oświadczenia, wydruki z rejestrów i zaświadczenia z KRK dołączane są do części A akt osobowych Pracownika lub do dokumentacji Współpracownika.

ROZDZIAŁ III

ZASADY ZAPEWNIJĄCE BEZPIECZNIŁ RELACJE POMIĘDZY MAŁOLETNIM A PERSONELEM

§ 3

1. Do podstawowych standardów zapewniających bezpieczne relacje Personelu z Małoletnimi należą:
 - 1) dbałość o bezpieczne relacje między Małoletnim a Personelem,
 - 2) podejmowanie interwencji w razie podejrzenia krzywdzenia Małoletniego,
 - 3) składanie zawiadomień o przepływstwach na szkodę Małoletniego,
 - 4) monitorowanie stosowania Standardów, przegląd i aktualizacja Standardów,
 - 5) przygotowanie Personelu do stosowania Standardów,
 - 6) zapewnienie dostępu do treści Standardów Personelowi, Rodzicom i Małoletnim,
 - 7) nielekceważenie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających Małoletniemu,
 - 8) uwzględnienie w stosowaniu Standardów sytuacji dzieci niepełnosprawnych i ze specjalnymi

potrzebami edukacyjnymi.

2. Do szczegółowych standardów zapewniających bezpieczne relacje Personelu z Małoletnimi należą:

- 1) traktowanie Małoletniego przez Personel z szacunkiem, cierpliwością, życzliwością, wyrozumiałością i godnością, a zarazem ze stanowczością i konsekwencją w zakresie przestrzegania obowiązujących w Ośrodku i społeczeństwie zasad postępowania, norm moralnych oraz przepisów prawa,
 - 2) niestosowanie przemocy wobec Małoletniego w żadnym przypadku,
 - 3) niepozostawianie Małoletniemu nieograniczonej wolności, wyznaczanie jasnych granic w postępowaniu wraz ze sprawiedliwym egzekwowaniem następstw za ich przekroczenie,
 - 4) utrzymywanie adekwatnej do sytuacji relacji z Małoletnim, w tym każdorazowe, wnikliwe rozważenie, czy działanie członka Personelu wobec Małoletniego jest stosowne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe względem innych Małoletnich,
 - 5) dostosowywanie wymagań do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych Małoletnich, w tym uwzględniając wymogi w pracy z Małoletnim wysoce uzdolnionym, ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi lub niepełnosprawnym,
 - 6) niestosowanie praktyk w celu zawstydzenia Małoletniego, lekceważenia lub upokorzenia,
 - 7) niefaworyzowanie żadnego z Małoletnich przez Personel, kierowanie się obiektywizmem, bezinteresownością i szacunkiem w traktowaniu i ocenie każdego Małoletniego, niezależnie od ich płci, wieku, wyznania, pochodzenia narodowego lub etnicznego, specjalnych potrzeb edukacyjnych czy niepełnosprawność,
 - 8) zachowanie przez Personel w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, które dotyczą Małoletnich,
 - 9) używanie danych osobowych Małoletniego, w tym jego wizerunku, wyłącznie za zgodą Rodzica, o ile przepisy szczególne nie przewidują inaczej,
 - 10) nieujawnianie informacji o Małoletnim osobom do tego nieuprawnionym,
 - 11) pobudzanie rozwoju samodzielnego myślenia i empatii Małoletnich, a także poczucia odpowiedzialności za własne zachowania i ponoszenia konsekwencji dokonanych wyborów,
 - 12) wspieranie Rodziców w procesie wychowania Małoletniego,
 - 13) wpajanie Małoletnim zasad kultury osobistej oraz wpływ na kształtowanie aprobowanych społecznie postaw,
 - 14) reagowanie na zachowanie Małoletniego w sposób adekwatny do okoliczności i jego możliwości psychofizycznych, w tym dostosowanie formy komunikacji do Małoletniego ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi lub z niepełnosprawnością,
3. Personel w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia Małoletniego, monitoruje sytuację i dobrostan Małoletniego oraz działa wyłącznie w ramach obowiązującego prawa powszechnego, przepisów wewnętrznych Ośrodka, w tym niniejszych Standardów oraz swoich uprawnień i kompetencji.

§ 4

Personelowi bezwzględnie zabrania się w szczególności:

- 1) nawiązywać z Małoletnimi jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składać

- mu propozycji lub kierowania wobec niego komentarzy o takim charakterze,
- 2) udostępniać Małoletnim treści erotycznych i pornograficznych,
 - 3) proponować i udostępniać Małoletnim napoje alkoholowe, energetyki, wyroby tytoniowe, narkotyki, tzw. dopalacze, ani innego rodzaju używki,
 - 4) nocować w jednym łóżku, śpiworze lub pokoju z Małoletnim podczas wycieczek, kolonii lub innych grupowych wyjazdów.

§ 5

1. Fizyczny kontakt przedstawiciela Personelu z Małoletnim jest dopuszczalny wyłącznie jako reakcja na realne potrzeby Małoletniego w danym momencie, uwzględniając przy tym jego wiek, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny oraz wymogi związane z pracą z Małoletnim o specjalnych potrzebach edukacyjnych lub z niepełnosprawnością.
2. Kontakt fizyczny przedstawiciela Personelu z Małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, ani wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją dla Małoletniego lub wynikać z relacji władzy.
3. Kontakt fizyczny Personelu z Małoletnim może być uzasadniony w szczególności w razie, gdy wymagane jest:
 - 1) udzielenie Małoletniemu pierwszej pomocy przedmedycznej,
 - 2) udzielenie pomocy Małoletniemu z niepełnosprawnością, np. w czynnościach higienicznych lub poruszaniu się,
 - 3) rozdzielenie bijących się Małoletnich.

§ 6

1. Kontakt pomiędzy Personelem a Małoletnim poza godzinami pracy jest zabroniony, z zastrzeżeniem ust. 2 - 4. W szczególności nie wolno członkom Personelu zapraszać, ani przyjmować Małoletnich lub ich Rodziców do swojego miejsca zamieszkania.
2. W razie gdy zachodzi konieczność kontaktu z Małoletnim lub jego Rodzicem poza godzinami pracy, dozwolone jest używanie tylko służbowego telefonu, służbowego adresu e-mail lub służbowego komunikatora, chyba że kontakt osobisty jest niezbędny, z uwagi na indywidualne okoliczności.
3. W sytuacji, gdy poza godzinami pracy niezbędny jest kontakt osobisty przedstawiciela Personelu z Małoletnim, wymagana jest obecność Rodzica.
4. W przypadku, gdy przedstawiciela Personelu łączy z Małoletnim lub jego Rodzicem relacje rodzinne lub towarzyskie, przedstawiciel Personelu jest zobowiązany do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych Małoletnich, Rodziców i pozostałego Personelu.

ROZDZIAŁ IV

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA MAŁOLETNICH

§ 7

1. Personel posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia Małoletnich, w szczególności:

- 1) Małoletni jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie,
 - 2) Małoletni kradnie jedzenie, pieniądze itp.,
 - 3) Małoletni żebrze - jest głodny,
 - 4) Małoletni nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.,
 - 5) Małoletni nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych,
 - 6) Małoletni ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić lub obrażenia są w różnej fazie gojenia,
 - 7) podawane przez Małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., małoletni często je zmienia,
 - 8) pojawia się niechęć do zajęć ruchowych - Małoletni nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,
 - 9) Małoletni boi się Rodzica, boi się przed powrotem do domu,
 - 10) Małoletni wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła,
 - 11) Małoletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.,
 - 12) Małoletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samo okalecza się itp.,
 - 13) Małoletni osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości,
 - 14) Małoletni ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet),
 - 15) Małoletni używa środków psychoaktywnych,
 - 16) Małoletni nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” Małoletniego),
 - 17) w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu Małoletniego zaczynają dominować elementy/motywy seksualne,
 - 18) Małoletni jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku,
 - 19) Małoletni ucieka z domu,
 - 20) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania Małoletniego,
 - 21) Małoletni mówi o przemocy.
2. Jeżeli z objawami u Małoletniego współwystępują określone zachowania Rodziców, to podejrzenie, że Małoletni jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania Rodziców to w szczególności:
- 1) Rodzic podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń ucznia,
 - 2) Rodzic odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem Małoletniego,
 - 3) Rodzic mówi o Małoletnim w negatywny sposób, ciągle go obwinia, poniża, strofuje,
 - 4) Rodzic poddaje Małoletniego surowej dyscyplinie, jest nadopiekuńczy, jest zbyt pobłażliwy lub odrzuca Małoletniego,
 - 5) Rodzic nie interesuje się losem i problemami Małoletniego,
 - 6) Rodzic często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa Małoletni,
 - 7) Rodzic jest apatyczny, wycofany, przejawia objawy depresji,
 - 8) Rodzic zachowuje się agresywnie,

- 9) Rodzic ma zaburzony kontakt z rzeczywistością, reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie,
 - 10) Rodzic nie ma świadomości lub neguje potrzeby Małoletniego,
 - 11) Rodzic faworyzuje jedno z rodzeństwa Małoletniego,
 - 12) Rodzic przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym,
 - 13) Rodzic nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, wskazanych w ust. 1 lub 2, Pracownicy Ośrodka podejmują rozmowę z Rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.

ROZDZIAŁ V

ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO PRZEZ PERSONEL, INNEGO MAŁOLETNIEGO, OSOBĘ TRZECIĄ LUB RODZICA

§ 8

1. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia Małoletniego przez Personel:
 - 1) Jeśli członek Personelu podejrzewa, że Małoletni doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia Małoletniemu bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Personel zobowiązany jest do zawiadomienia Policji osobiście lub pod nr tel. 112 lub 997, a w przypadku podejrzenia innych przestępstw, do poinformowania Policji lub prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. W przypadku zawiadomienia telefonicznego, członek Personelu zobowiązany jest podać swoje dane, dane Małoletniego oraz dane osoby podejrzanego o krzywdzenie Małoletniego oraz opis sytuacji z najważniejszymi faktami. W przypadku zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa zawiadomienie adresuje się do właściwych ze względu na miejsce zamieszkania Małoletniego organów, w zawiadomieniu podaje się dane jak w przypadku zawiadomienia telefonicznego.
 - 2) Jeśli członek Personelu podejrzewa, że Małoletni doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej (np. popychanie, klapsy, poniżanie, ośmieszanie) lub innego niepokojącego zachowania wobec Małoletniego (np. krzyki, niestosowne komentarze) zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo Małoletniego i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić Kierownika, aby ten mógł przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą, a w razie podjąć odpowiednie kroki prawne zgodnie z kompetencją.
2. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia Małoletniego przez osobę nieletnią:
 - 1) jeżeli członek Personelu podejrzewa, że Małoletni doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia Małoletniemu bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Ponadto, przeprowadza rozmowę z Rodzicem Małoletniego i Rodzicem osoby nieletniej podejrzanego o czyn zabroniony. Jednocześnie członek

Personelu powiadamia Kierownika, podejmuje działania mające na celu powiadomienie sądu rodzinnego lub Policji, podając dane jak w przypadku opisanym w ust.1,

- 2) jeśli członek Personelu podejrzewa, że Małoletni doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby nieletniej, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo Małoletniego i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Ponadto przeprowadza rozmowę z Rodzicem Małoletniego i Rodzicem osoby nieletniej podejrzaney i opracowuje działania naprawcze. W przypadku braku poprawy powiadamia sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny.

3. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia Małoletniego przez jego Rodzica:

- 1) pracownik socjalny: podejmuje działania zgodnie z posiadanymi kompetencjami, w szczególności: zgodnie z ustawą z dnia 12 marca o pomocy społecznej, ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej i ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) pozostali pracownicy GOPS: jeśli pracownik podejrzewa, że małoletni doświadczył przemocy ze strony Rodzica, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego. Ponadto jeżeli występuje taka możliwość przeprowadza rozmowę z Rodzicem informując go o dostrzeżonych nieprawidłowych zachowaniach. Powiadamia Zespół Interdyscyplinarny w formie zgłoszenia o podejrzeniu stosowania przemocy lub jeżeli posiada uprawnienia na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej wszczyna procedurę Niebieskie Karty.

§ 9

1. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia Małoletniego należy uzupełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi **Załącznik nr 1** do niniejszych Standardów.
2. Kartę Interwencji załącza się do dokumentacji Małoletniego. W przypadku podejrzeń wobec Pracownika, również do jego akt osobowych. W przypadku Współpracownika zawiadamia się podmiot/y z którym/i poza Ośrodkiem współpracuje.

ROZDZIAŁ VI ZASADY USTALENIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

§ 10

1. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu Małoletniego Personel ma obowiązek niezwłocznego poinformowania Kierownik o tym fakcie w formie ustnej, a także formie pisemnej, poprzez przedłożenie wypełnionej Karty interwencji w przypadku stwierdzenia podejrzenia krzywdzenia Małoletnich stanowiącej **Załącznik nr 1** do niniejszych Standardów.
2. Przekazanie Karty powinno nastąpić niezwłocznie, w tym samym dniu, w którym Personel powziął podejrzenie lub informację. Jeżeli przekazanie informacji nastąpiłoby po godzinach pracy Ośrodka

Personel w uzasadnionych sytuacjach może powiadomić Policję o sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka lub o krzywdzeniu Małoletniego.

3. Kierownik Ośrodka, na podstawie uzyskanej informacji, o której mowa w ust.1 zleca pracownikowi socjalnemu nadzorującemu teren, w którym dochodzi do podejrzenia krzywdzenia małoletniego uruchomienie działań interwencyjnych i pomocowych, zgodnie ze swoimi kompetencjami i obowiązującymi przepisami prawa. Pracownik w pierwszej kolejności ustala czy zachodzą przesłanki wszczęcia procedury zapewnienia dziecku ochrony na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej a następnie ustala jakie podmioty i instytucje powinny zostać poinformowane o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego. Jeżeli pracownik socjalny w ramach podejmowanych działań ustali zasadność skierowania do sądu rodzinnego wniosku, o którym mowa w art. 572 k.p.c. lub złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, Kierownik niezwłocznie kieruje taki wniosek do właściwych organów.
4. W sytuacji zagrożenia zdrowia i życia Pracownicy Ośrodka w porozumieniu z Kierownikiem ustalają priorytet podejmowanych działań, dotyczących zabezpieczenia dziecka.
5. Działania określone powyżej nie wpływają na obowiązek ewentualnego wszczęcia procedury Niebieskie Karty.

ROZDZIAŁ VII

ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH I WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO

§ 11

1. Dane osobowe Małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.).
2. Personel ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza, oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem. Naruszenie tego obowiązku może prowadzić do natychmiastowego (w tym dyscyplinarnego – w przypadku Pracowników) rozwiązania umowy.
3. Dane osobowe Małoletniego są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
4. Wolontariusze Ośrodka oraz osoby zatrudnione na krótkoterminowych umowach cywilnoprawnych mogą mieć dostęp do danych osobowych wrażliwych tylko w uzasadnionych przypadkach i pod warunkiem wydania stosownego upoważnienia lub uprzedniego zawarcia umowy powierzenia przetwarzania tych danych.
5. Personel przed podjęciem pracy lub współpracy jest obligatoryjnie zaznajamiany z przepisami o ochronie danych osobowych.
6. W Ośrodku zatrudniony jest Inspektor Danych Osobowych realizujący zadania wynikające z przepisów prawa w tym zakresie.

§ 12

1. Personel nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o Małoletnim ani jego Rodzicu oraz danych kontaktowych, chyba że Rodzic wyrazi na to uprzednio pisemną zgodę.
2. Personel nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawach Małoletniego lub jego Rodzica, w tym kierując się nawet dobrą wiarą. Obejmuje to również sytuację, w których członek Personelu jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest utrwalana.
3. Personel, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może się wypowiedzieć w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie Małoletniego lub jego Rodzica, wyłącznie za uprzednim wyrażeniem pisemnej zgody przez Rodzica.
4. W celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia Ośrodka. Decyzję w tej sprawie podejmuje Kierownik.

§ 13

1. Personelowi nie wolno - bez pisemnej zgody Rodzica - umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku Małoletniego (w szczególności filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu) przebywającego na terenie Ośrodka, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. W celu uzyskania zgody, o której mowa w ust. 1, członek Personelu może skontaktować się z Rodzicem i ustalić zasady uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do Rodzica – bez uprzedniej wiedzy i zgody tego Rodzica.
3. Jeżeli wizerunek Małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda Rodzica na utrwalanie wizerunku Małoletniego nie jest wymagana.
4. Upublicznienie przez członka Personelu wizerunku Małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody Rodzica.
5. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 4, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.

ROZDZIAŁ VIII

PROCEDURA I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA SKŁADANIE ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO, ZAWIADAMIANIE SĄDU OPIEKUŃCZEGO ORAZ ZA WSZCZYNANIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

§ 14

Ośrodek, w szczególności pracownicy realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej podejmują działania wynikające z procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

ROZDZIAŁ IX
ZAKRES KOMPETENCJI OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA PRZYGOTOWANIE
PERSONELU DO STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH.
ZASADY PRZYGOTOWANIA PERSONELU DO STOSOWANIA STANDARDÓW ORAZ
SPOSÓB DOKUMENTOWANIA TEJ CZYNNOŚCI

§15

1. Kierownik wyznacza osobę odpowiedzialną za monitorowanie stosowania postanowień niniejszych Standardów, reagowanie na sygnały ich naruszenia, ewaluowanie i modyfikowanie postanowień Standardów.
2. Niniejsze standardy podlegają weryfikacji nie rzadziej niż raz na trzy lata pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz ocenie ich merytorycznej przydatności **Załącznik nr 2** do niniejszych Standardów.
3. Weryfikacja, o której mowa w ust. 2 dokonywana jest przez Kierownika lub osobę przez niego wyznaczoną.
4. W wyniku weryfikacji, o której mowa w ust. 2 sporządzany jest raport ewaluacyjny, w którym wskazane są ewentualne sugestie i kierunki aktualizacji standardów.
5. W razie potrzeby opracowuje się zmiany w obowiązujących Standardach.
6. Każdy Pracownik/Współpracownik ma obowiązek zapoznać się ze Standardami. Fakt zapoznania się i przyjęcia do stosowania potwierdza podpisem na stosownym oświadczeniu, którego wzór stanowi **Załącznik nr 3** do niniejszych Standardów. Oświadczenie jest dołączane do akt osobowych Pracownika lub do dokumentacji Współpracownika.

ROZDZIAŁ X
ZASADY PRZEGLĄDU I AKTUALIZACJI STANDARDU OCHRONY MAŁOLETNICH

§ 16

1. Aktualizowanie Standardów odbywa się w razie uzasadnionego sygnału takiej potrzeby zgłoszonego przez Kierownika, Pracownika, Współpracownika, Małoletnich lub Rodziców.
2. Monitorowanie przestrzegania Standardów odbywa się na bieżąco przez Kierownika, Pracowników oraz Współpracowników, w szczególności z wykorzystaniem obserwacji, badań ankietowych i podczas szkoleń z zakresu ochrony Małoletnich.
3. Kierownik we współpracy z Pracownikami ustala:
 - 1) sposoby i terminy przeprowadzenia przeglądu oraz aktualizacji Standardów,
 - 2) sposób opracowania i wykorzystania wniosków z przeprowadzonej diagnozy stosowania Standardów.
4. W ramach przeprowadzanej diagnozy należy uwzględnić w szczególności:
 - 1) znajomość i stosowanie Standardów przez społeczność Ośrodka,
 - 2) liczbę i charakter występowania zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia Małoletnich,
 - 3) skuteczność stosowanych procedur,
 - 4) charakter i przebieg interwencji,
 - 5) zgłoszone propozycje zmian Standardów,

- 6) zmiany prawne i organizacyjne dotyczące pracy Ośrodka.
5. Zmodyfikowane Standardy zostają opublikowane na stronie internetowej Ośrodka, oraz przedstawione Personelowi, zgodnie z zasadami określonymi w Rozdziale XI.

ROZDZIAŁ XI

ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICOM I MAŁOLETNIM STANDARDÓW DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA

§ 17

1. Niniejsze Standardy podlegają opublikowaniu na stronie internetowej www.wisniew.ops.pl,
2. Niezależnie od publikacji standardów w formie określonej w ust. 1., Personel realizujący usługi względem małoletniego przekazuje do zapoznania się wersje pełną niniejszych standardów rodzicom, opiekunom prawnym lub opiekunom faktycznym małoletniego, a osoby te potwierdzają na piśmie zapoznanie się z przedmiotowym dokumentem.

ROZDZIAŁ XII

PRZEPISY KOŃCOWE

§ 18

1. Na terenie Ośrodka dostęp Małoletniego do Internetu nie jest dopuszczalny.
2. W sprawach nieuregulowanych niniejszymi Standardami, stosuje się przepisy prawa powszechnie obowiązującego, w tym z zakresu prawa pracy, prawa rodzinnego i opiekuńczego, pomocy społecznej, o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz ochrony danych osobowych, a także wewnętrzne polityki, instrukcje, procedury i inne regulaminy obowiązujące w GOPS.

ROZDZIAŁ XII

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

ZAŁĄCZNIK 1 - Wzór Karty Interwencji

ZAŁĄCZNIK 2 - Wzór ankiety dla personelu w sprawie monitorowania Standardów.

ZAŁĄCZNIK 3 - Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się ze Standardami i zobowiązaniu do ich przestrzegania.

ZAŁĄCZNIK 4 - Oświadczenie rodzica o zapoznaniu się ze Standardami.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
/-/ Anetta Roszkowska

KARTA INTERWENCJI W PRZYPADKU STWIERDZENIA PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNI OBOWIĄZUJĄCA W GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W WIŚNIEWIE

Data i miejsce sporządzenia Karty Interwencji		
Małoletni, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie		
Osoba zgłaszająca podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie Małoletniego		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia, data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego oraz miejsce zdarzenia)		
Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego		
Opis działań podjętych przez Personel	Data	Działanie i uczestnicy
Spotkania z Rodzicami Małoletniego	Data	Działanie i uczestnicy
Osoby i instytucje powiadomione, w tym formy interwencji, (m.in.: powiadomienie OPS, Policji, sądu rodzinnego, wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”)		
Efekty podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej małoletniemu przez jednostkę		
Imiona i nazwiska oraz podpisy osób sporządzających Kartę Interwencji		

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
/-/ Anetta Roszkowska

**MONITORING „STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH”
– ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW/WSPÓŁPRACOWNIKÓW**

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	TAK	NIE
1.	Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich” w?		
2.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać przejawy krzywdzenia Małoletniego?		
3.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia Małoletniego?		
4.	Czy kiedykolwiek stosowałeś procedury służące obronie przed krzywdzeniem, określone w Standardach Ochrony Małoletnich?		
5.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach przez innego pracownika lub współpracownika? Jeżeli tak, jakie zasady naruszono?		
6.	Czy masz propozycje zmian przyjętych „Standardów Ochrony Małoletnich”? Jeżeli tak, opisz, jakie:		

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
/-/ Anetta Roszkowska

Załącznik Nr 3
do Standardów Ochrony Małoletnich
w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wiśniewie

OŚWIADCZENIE

.....

(imię i nazwisko Pracownika)

.....

(nazwa stanowiska pracy)

Oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wiśniewie oraz zobowiązuję się, że będę ich przestrzegać.

.....

(data i podpis)

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
/-/ Anetta Roszkowska

Załącznik Nr 4
do Standardów Ochrony Małoletnich
w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wiśniewie

.....
(imię i nazwisko rodzica/opiekuna)

OŚWIADCZENIE

RODZICA/OPIEKUNA MAŁOLETNIEGO W SPRAWIE ZAPOZNANIA SIĘ Z OBOWIĄZUJĄCYMI STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH W GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W WIŚNIEWIE

Ja, niżej podpisana/y, jako rodzic/opiekun prawny
(imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego)

Małoletniego
(imię i nazwisko Małoletniego)

oświadczam, że zapoznałam/em się ze „Standardami Ochrony Małoletnich” obowiązującymi w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wiśniewie.

.....
(data i podpis)

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
/-/ Anetta Roszkowska